

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Журналистика факультеті
ЮНЕСКО-ның журналистика мен коммуникациясы кафедрасы

«Бекітемін»

Факультет деканы
Копбаев Т.М.

«17» 01 2024 ж.

**ОМО3301 - «Қазақ журналистикасының тарихы»
пәні бойынша корытынды сұмтихан
БАҒДАРЛАМАСЫ**

**«6B03202 – Қоғаммен байланыс» мамандығы бойынша білім беру
бағдарламасы**

Курс – 3
Семестр – 6
Кредит саны – 6 (Лекция-2, Семинар-3)

Алматы 2024 ж.

ОМОЗЗО1; «Саяси коммуникация жүйесі» пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын Жұмыс оку жоспары және Білім беру беру бағдарламасының пәндер каталогы негізінде құрастырган ага оқытушы, әлеуметтік ғылымдар магистрі Б.Т.Әшірбаев

ЮНЕСКО-ның журналистикасы және коммуникациясы
кафедрасының мәжілісінде қарастырылды және макұлданды
«_17_» ____ 01_____ 2024__ ж., №_5__ хаттама
Кафедра менгерушіci Н.Шыңғысова Н.Шыңғысова Н.Т.Шыңғысова

Kіріспе

«Саяси коммуникация жүйесі» – міндетті пәндер циклінің пәні болып табылады. Курс қогаммен байланыс мамандығының теориялық негіздерін, студенттерге отандық және әлемдік саяси үдерістердің калынын, түрлі спикерлер пікірлерін сарапап, салыстырып, бүгінгі қоғам мен нарықтық экономикадағы қоғаммен байланыстың (PR) рөлі, оның саяси процестердің корсетуедегі маңызын, PR-дың мамандық ретінде қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдерін, саясаттың салалары, оның функциялары, әдістері және қызметтің негізгі бағыттары жайлы базалық білім беруді қарастырады. Студенттерге саяси коммуникацияның теориясы мен практикасын қолдана отырып, коммуникациялық қатынастар занына сәйкес ережелерді таныстырады. Саяси мәдениетті қалыптастырып, саяси байланыс қабілеттің арттыруға машыктандырады.

Пән мақсаты

Студент саяси коммуникация тарихынан мағлұмат алғып, онда көтерілген халықаралық тақырыпардың отандық мұддемен сәйкес тұстарын танып, ортақ мәселелерді таниды. Шешендік өнердің, дипломатиялық қатынастың қыр-сырына үніледі.

Күтілетін нәтижелер:

Бакалавр сатысындағы студенттер:

- саяси коммуникацияның тарихы мен бүгінгі тынысын тануға;
- аппараттық ортада белсенді негізгі газет-журнал, теледидар, радио, медиа күралдарымен тануға, материалдарды талдауға;
- саяси тақырыпта жазып жүрген белсенді авторлармен жазбаларымен танысып, спикерлермен сөйлесуге;
- сайлау науқандарындағы журналистер қызметін, міндетін танып, жауапкершілігін сезінуге;
- саяси белсенді жас буынның келбетімен, олардың тыныс-тіршілігімен танысуға мүмкіндік алады.

Қорытынды емтиханға ұсынылатын тақырыптар

1. «Коммуникация» терминінің түрлі мағыналары. Бұқаралық коммуникацияны талдау әдістемесі.. Бұқаралық коммуникацияны талдау әдістемесі.
2. Бұқаралық, ұйымшілік, сыртқы, топшілік коммуникациялар. Тікелей және жанама коммуникациялар.
3. PR сиыншамасындағы альтруистік, келісімдік, прагматикалық көзқарастар.
4. Қазақстан Республикасындағы халықаралық қатынас. Халықаралық іскерлік қатынастардың құқықтық негіздері.
5. Коммуникацияның негізгі қолданбалы модельдері.
6. Г. Лассуэллдің «мазмұнды талдаудың сандық әдісінің» негізгі қагидаттары мен әдістері (жобалық тәсіл).
7. БАҚ-тың шектеулі әсер ету теориясы.
8. Ақпарат, мәдениеттану және журналистика саласындағы ғылыми зерттеулер.
9. Компьютерлендірудің жағымды және жағымсыз салдарлары: коммуникативтік аспект.
10. Бұқаралық коммуникация генезисі.
11. Бұқаралық коммуникация тиімділігін зерттеу әдістемесі.

12. Бұкаралық ақпараттың мәнін түсінуге деген функционалдық көзкарас (*топтық жоба*).
13. Жүргішілікпен байланыста ғылымдар түйісіндегі әдістерді пайдалану ерекшеліктері.
14. Зерттеуді жоспарлау. Зерттеудегі гипотезаның ролі.
15. Коммуникативтік біліктілік теориясы.

Емтихан өткізу ережелері бойынша нұсқаулық

Емтихан өткізу платформасы - "Univer" АЖ.

Емтихан формасы стандартты болып табылады.

Емтихан түрі - жазбаша оффлайн.

Емтиханның мақсаты – пән бойынша қол жеткізілген академиялық кезеңдегі нағижендерді бағалау.

Мақсаты

- осы пән бойынша студенттердің білім деңгейін тексеру;
- студенттердің жазуға деген машығын бағалау;
- кәсіби саладағы практикалық міндеттерді шешу.

Емтихан жазбаша түрде аудиторияда - оффлайн режимінде өткізіледі. Осы форматта тапсыру үшін білім алушы аудиторияга емтихан басталғанға дейін, 15 минут бұрын келуі керек.

Кезекші оқытушы емтихан парактарын таратады, түбірде барлық қажетті сәйкестендірулерді толтырады, жауап парактарында дербес деректер көрсетілмейді. Жауаптар көк түсті пастасы бар қаламсаппен жазылады. Емтиханда екі сағат ішінде уш сұралқка жауап беру керек. Жауаптар ғылыми зерттелген, материалдың сауатты қолданылуы түрінде беріледі. Логикалық реттілік, стиль, тұжырымдамалар, дәлелдер және сенімді мысалдар көлтірілуі керек. Емтихан сұралқтарының тәртібі бойынша жауаптарды орналастыру қажет. Уақыт аяқталғаннан кейін емтихан парактары кезекші оқытушыға, тапсырылады. Емтихан тапсыру тәртібі бұзылған жағдайда (шпаргалкалар пайдалану, мобиЛЬДІ құрылғылар, басқа білім алушылармен сойлесу) тиісті шаралар қолданылады.

Емтихан парактарын тіркеуіш кеңесінің қызметкерлері шифрлайды, тексереді және бағалау үшін "Univer" АЖ-ға енгізеді. Емтихан бағасы аттестаттау бетіндегі жұмысты 48 сағат ішінде тексергеннен кейін шығады. Егер білім алушы емтиханға дәлелді себеппен келмесе (кужаттың болуы), ол деканатқа рұқсат беру туралы өтініш жазуы керек. Емтиханды тапсыру бойынша толық нұсқаулық "Univer" АЖ-да білім алушының бетінде орналасқан (www.univer.kaznu.kz).

Емтиханға арналған тапсырмалардың шамамен типологиясы

1. Саяси коммуникацияның ерекшеліктерін түсіндіріңіз.
2. Журналистік қызметтегі этика мәселеін сөз етіңіз.
3. Үлтаралық катынасты жазудағы негізгі ұстанымдар.

Емтиханға дайындалу үшін ұсынылатын әдебиет көздері

Базалық оқулық

«Панарин И.Н. СМИ, пропаганда и информационные войны М.: Поколение, 2012 г., 411

Негізгі

1. Алексеев И. С. Искусство дипломатии: не победить, а убедить. М. 2017 г. 284 С.

2. Дипломатия иностранных государств. Учебное пособие. / Под ред. Т.В. Зоновой. — МГИМО (У), 2004 г.
3. Дипломатическая служба. Учебное пособие / Под ред. А.В. Торкунова — М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2002. - 688 с.
4. Попов В.И. Современная дипломатия. Теория и практика. М. 2000 [http://bwbooks.net/index.php?id=4&category=politika&author=popov-vi&book=2000]
5. Кузьмин Э.Л. Протокол и этикет дипломатического и делового общения. http://www.k2x2.info/obshetvoznanie/protokol_i_yetiket_diplomaticeskogo_i_delovogo_obshenija/index.php
6. Попов В.И. Современная дипломатия. Теория и практика. М. 2000.
7. Венская Конвенция о дипломатических сношениях 1961 года //Сборник документов по международному праву /под общей редакцией К.К. Токаева. –Т.2. –Алматы, 1998
8. Венская Конвенция о консульских сношениях 1963 года //Сборник документов по международному праву /под общей редакцией К.К. Токаева. –Т.2. –Алматы, 1998
9. Венская Конвенция о праве международных договоров 1969 года //Сборник документов по международному праву /под общей редакцией К.К. Токаева. –Т.2. –Алматы, 1998
10. Конвенция о привилегиях и иммунитетах Объединенных наций //Сборник документов и материалов Дипломатическая и консульская служба /Составитель С.Г.Шеретов. –Алматы: Юрист, 2005

Қосымша

Интернет-ресурсы

1. <http://elibrary.kaznu.kz/ru>
2. <https://mgimo.ru/upload/iblock/703/703aacdab015f762bad63cd929f9e893.pdf>
«Консультант Плюс». <http://www.consultant.ru/>;
3. <https://www.article19.org>
4. <http://old.internews.kz/rus/law/abroad/article.htm>
<http://www.globalissues.org/article/157/war-propaganda-and-the-media>
<http://www.crisisgroup.org>

Бағалау саясаты

№	Критерий / балл	Дескрипторлар				
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлық емес	
		90-100 % (30-33 балл)	70-89 (21-29 балл)	50-69 (14-20 балл)	25-49 (8-13 балл)	0-24 (0-7 балл)
1-сұрап	Курс берген теориялық білімді таңдалған әдістеме мен технологиядан пайдаланып, нақты практикалық тапсырмаларда колдана білу.	Тапсырманы толик менгеру, аргументтердің нактылығы, теориялық білім мен практикалық біліктің сәйкестігі.	Тапсырманы ішінараған орындау, аргументтердің кемшілгі, практикалық тапсырмаларды орындаудың әлсіздігі, ғылыми стильдің толик сакталмауы.	Жауап атусті, фактілерді бұрмалауға жол беру, аргументтердің аздығы, курс бойынша дерекөздерді өте аз молшерде колдану, екіүштылық пен күмәнді тұстардың кездесуі.	Жауап дерек-дәйектерге негізделмеген, курс материалдарына сәйкес келмейді, аргументтердің жоқтығы.	Логикалық кисынның жоқтығы, берлген накта тапсырмадан ауытқу, емделік, стильдік кателерге жол бері, теория мен практика талаптарының кездеспеуі.
2-сұрап	Критерий / балл	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлық емес	
33 балл		90-100 % (30-33 балл)	70-89 (21-29 балл)	50-69 (14-20 балл)	25-49 (8-13 балл)	0-24 (0-7 балл)

	Ұсынылған практикалық тапсырмада жаң-жакты, жүйелі талдаудың жасалып, сараланып, ұқсастықтар мен ерекшелікте рінің көрсетіліп, корытынды жасалуы.	Тапсырмен практикалық, ғылыми талдаудың барлық талапка сай келуі, жауап мазмұны мен көлемінің толықтығы	Жауапта ішнара сәйкеспейтін, нактыланбага н фактілердің кездесуі, кейбір логикалық ауыткулардың ұшырауы.	Практикалық мысалдың аздығы, талас тудыратын, ғылыми дәлелденбеген деректердің кездесуі, ғылыми стиль мен мазмұндық сыйкессіздіктің ұшыруы, анализ бел корытындының аздығы.	Сұрап пен жауаптың үйлемпейтін тұстарының кездесуі, катедректер мен тұжырымдардың колданылуы.	Ойдан шығарылған фактілерді колдану, бұрмалуашыл ық пен негізсің болжамдардың жасалуы, әріптік, стильтік кателердің тым көп кездесуі.
3-сұрап 34 балл	Критерий / балл	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлық өмес	
		90-100 % (30-33 балл)	70-89 (21-29 балл)	50-69 (14-20 балл)	25-49 (8-13 балл)	0-24 (0-7 балл)
	Практикалық тапсыналардың талапка сай орындалуы, курс бойынша берілген теориялық білімнің толық, жаң-жакты менгерілуі, алға койылған маскат пен міндеттің толық игерілуі.	Курс мазмұнын толық, жүйелі игеру, теориялық білім мен практикалық талапка сай орындалуы, сауаттылық деңгейінің жоғарылығы, жазу мәнерінің талапка сәйкестігі.	Жауапта ішнара кате, нактыланбага н деректердің кездесуі, жауаптың кейбір тұстарында атусті, ғылыми дәлеоленбенең немесе талас тудыратын фактілердің ұшырасуы.	Толық анализың жасалынбауы, ой-пікірлер мен тұжырымдарда кайшылықтардың кездесуі, ғылыми стильде ауытқушылықта рдың ұшырауы, бұрмаланған декертердің колданылуы, практикалық мысалдар мен айгартардың өте аз мөлшерде пайдаланылуы.	Такырыптан ауытқу, теорияның жоқтығы, ғылыми өлшемдердин бұзылуы, дидактикаға ұшырап, құрбаяндау мен көпсөзділікten кездесуі.	Емделік, стильтік катередің көптігі, сұрап пен жауап мазмұнының сыйкес келмеуі, такырпка катысты мысалдар мен дәлелдердің мүлдем жоқтығы.

Бағалау жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Ұпайлардың сандық баламасы	%-дық катынасы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	Қанағаттанарлық
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	

FX	0	25-49	Қанағаттанарлық емес
F	0	0-24	
I (Incomplete)	-	-	«Дисциплина аяқталмagan» (GPA есептегу кезінде есепке алынбайды)
P (Pass)	-	-	«Есептелді» (GPA есептегу кезінде есепке алынбайды)
NP (No Pass)	-	-	«Есептелінбейді» (GPA есептегу кезінде есепке алынбайды)
W (Withdrawal)	-	-	«Дисциплинадан бас тарту» (GPA есептегу кезінде есепке алынбайды)
AW (Academic Withdrawal)			Академиялық себептер бойынша пәннен шығару (GPA есептегу кезінде есепке алынбайды)
AU (Audit)	-	-	«Дисциплина тыңдалды» (GPA есептегу кезінде есепке алынбайды)
ATT.		30-60 50-100	Аттестацияланды
ATT. жоқ		0-29 0-49	Аттестацияланған жоқ
R (Retake)	-	-	Дисциплиналы басынан оку

Емтихан тапсырғанда сәттілік!